

Utorok 26. septembra 2006

5. koherenciu poskytovania vzdelávania a odbornej prípravy dospelých pre jednotlivých občanov prostredníctvom úzkeho prepojenia na politiku zamestnanosti a sociálnu politiku, kultúrnu politiku, inovačnú politiku a ďalšie politiky, ktoré ovplyvňujú mladých ľudí, a prostredníctvom spolupráce so sociálnymi partnermi a ďalšími zúčastnenými stranami.

BERÚ TÝMTO NA VEDOMIE ZÁMER KOMISIE:

1. prispievať k úsiliu členských štátov rozvíjať svoje systémy vzdelávania a odbornej prípravy a vykonávať a šíriť toto odporúčanie vrátane používania referenčného rámca ako referencie na uľahčenie vzájomnej výmeny skúseností a výmeny osvedčených postupov a na ďalší rozvoj a podávanie správ o pokroku prostredníctvom dvojročných správ o pokroku dosiahnutom pri pracovnom programe Vzdelávanie a odborná príprava 2010;
2. používať referenčný rámec ako referenciu pri realizácii programov Spoločenstva v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a zabezpečiť, aby tieto programy podporovali získavanie kľúčových kompetencií;
3. podporovať širšie používanie referenčného rámca v súvisiacich politikách Spoločenstva, a najmä pri uskutočňovaní politiky zamestnanosti, mládeže a kultúrnej a sociálnej politiky, a rozvíjať ďalšie prepojenia so sociálnymi partnermi a ďalšími organizáciami, ktoré pracujú v týchto oblastiach;
4. preskúmať dosah referenčného rámca v kontexte pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010 a do... (*) podať Európskemu parlamentu a Rade správu o získaných skúsenostiach a dôsledkoch pre budúcnosť.

V...

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

(*) Štyri roky po prijatí tohto odporúčania.

PRÍLOHA

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE PRE CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE – EURÓPSKY REFERENČNÝ RÁMEC

Profil a ciele

Keďže globalizácia prináša Európskej únii neustále nové výzvy, každý občan bude potrebovať širokú škálu kľúčových kompetencií, aby sa mohol pružne prispôbiť rýchlo sa meniacemu a úzko prepojenému svetu.

Vzdelávanie vo svojej dvojitej úlohe – sociálnej i hospodárskej – zohráva hlavnú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby európski občania získali potrebné kľúčové kompetencie, ktoré im umožnia pružne sa prispôbiť takýmto zmenám.

Vychádzajúc predovšetkým z rozmanitých schopností jednotlivcov by sa malo vyhovieť rozličným potrebám učiacich sa, a to prostredníctvom zabezpečenia rovnosti a prístupu pre tie skupiny osôb, ktoré z dôvodu znevýhodnenia spojeného so vzdelaním, spôsobeného osobnými, sociálnymi, kultúrnymi alebo ekonomickými okolnosťami, potrebujú osobitnú podporu, aby mohli naplniť svoj vzdelávací potenciál. Tieto skupiny osôb zahŕňajú napríklad osoby s nízkou úrovňou základných zručností, najmä s nízkou úrovňou gramotnosti, osoby, ktoré predčasne opustili školskú dochádzku, dlhodobo nezamestnaných a osoby vracajúce sa do zamestnania po dlhej prestávke, starších ľudí, prisťahovalcov a zdravotne postihnuté osoby.

Utorok 26. septembra 2006

V tejto súvislosti je hlavným cieľom referenčného rámca:

1. identifikovať a vymedziť kľúčové kompetencie, potrebné na osobné uspokojenie, aktívne občianstvo, sociálnu súdržnosť a zamestnateľnosť v znalostnej spoločnosti;
2. podporovať prácu členských štátov pri zabezpečovaní toho, aby mali mladí ľudia na konci počiatočného vzdelania a odbornej prípravy rozvinuté kľúčové kompetencie do takej miery, ktorá ich vybaví pre život v dospelosti, a ktorá bude predstavovať základ pre ďalšie vzdelávanie a profesionálny rast, a aby boli dospelí schopní svoje kľúčové kompetencie rozvíjať a aktualizovať po celý svoj život;
3. poskytnúť európsky referenčný nástroj tým, ktorí rozhodujú o politikách, tým, ktorí poskytujú vzdelávanie, zamestnávateľom a samotným učiacim sa na podporu úsilia na národnej i európskej úrovni smerujúceho k spoločne dohodnutým cieľom;
4. poskytnúť rámec ďalšej činnosti na úrovni Spoločenstva v rámci pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010, ako i v rámci programov Spoločenstva v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy.

Kľúčové kompetencie

Kompetencie pre tento rámec sa definujú ako kombinácia vedomostí, zručností a postojov primeraných danému kontextu. Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci jednotlivci na osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské začlenenie a zamestnanosť.

Referenčný rámec stanovuje osem kľúčových kompetencií:

1. komunikácia v materinskom jazyku;
2. komunikácia v cudzích jazykoch;
3. matematická kompetencia a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky;
4. digitálna kompetencia;
5. naučiť sa učiť;
6. spoločenské a občianske kompetencie;
7. iniciatívnosť a podnikavosť; a
8. kultúrne povedomie a vyjadrovanie.

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité, pretože každá z nich môže prispieť k úspešnému životu v znalostnej spoločnosti. Mnohé kompetencie sa prekrývajú a nadväzujú na seba: aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, budú podporovať kompetencie v ďalšej oblasti. Základná jazyková zručnosť, gramotnosť v písaní, čítaní a počítaní a zručnosť v informačných a komunikačných technológiách (IKT) sú hlavným východiskom pri učení sa, a naučenie sa učiť podporuje všetky vzdelávacie aktivity. Existuje množstvo tém, ktoré sa uplatňujú v referenčnom rámci: kritické myslenie, kreativita, iniciatíva, riešenie problémov, hodnotenie rizika, prijímanie rozhodnutí a konštruktívne riadenie pocitov zohrávajú úlohu vo všetkých ôsmich kľúčových kompetenciách.

1. Komunikácia v materinskom jazyku ⁽¹⁾

Definícia:

Komunikácia v materinskom jazyku je schopnosť vyjadrovať a tlmočiť koncepty, myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou (počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie) a z jazykového hľadiska interaktívne reagovať primeraným a kreatívnym spôsobom v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach; vo vzdelávaní a odbornej príprave, v práci, doma a vo voľnom čase.

⁽¹⁾ V kontexte európskej viackultúrnej a mnohojazyčnej spoločnosti sa uznáva, že materinský jazyk nemusí byť vo všetkých prípadoch úradným jazykom členského štátu a že schopnosť komunikovať v úradnom jazyku je nevyhnutnou podmienkou na zabezpečenie úplnej účasti jednotlivca v spoločnosti. V niektorých členských štátoch môže byť materinský jazyk jedným z niekoľkých úradných jazykov. Opatrenia na riešenie takýchto prípadov a na uplatnenie príslušných vymedzení sa ponechávajú na jednotlivé členské štáty v súlade s ich osobitnými potrebami a okolnosťami.

Utorok 26. septembra 2006

Základné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

Komunikačná kompetencia vyplýva z osvojenia si materinského jazyka, čo bezprostredne súvisí s vývojom kognitívnej schopnosti jednotlivca vnímať okolitý svet a spolunažívať s ostatnými. Komunikácia v materinskom jazyku si od jednotlivca vyžaduje, aby mal vedomosti o slovnej zásobe, používanej gramatike a jazykových funkciách. Zahŕňa uvedomovanie si hlavných typov verbálnej interakcie, škály spisovných a nespisovných textov, hlavných charakteristík rôznych jazykových štýlov a registrov a variability jazyka a komunikácie v odlišných kontextoch.

Jednotlivci by mali mať zručnosti v komunikácii v ústnej, ako aj v písomnej podobe v rozličných komunikačných situáciách a v sledovaní a prispôbovaní svojej vlastnej komunikácie požiadavkám danej situácie. Táto kompetencia takisto zahŕňa schopnosť rozlišovať a používať rôzne typy textov, vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie, používať pomôcky a formulovať a vyjadrovať svoje ústne a písomné argumenty presvedčivým spôsobom, primeraným danému kontextu.

Pozitívny postoj ku komunikácii v materinskom jazyku obsahuje dispozíciu pre kritický a konštruktívny dialóg, oceňovanie estetických kvalít a snahu o ich dosahovanie a záujem o interakciu s ostatnými ľuďmi. To znamená uvedomiť si vplyv jazyka na ostatných a potrebu chápať a používať ho pozitívnym a sociálne zodpovedným spôsobom.

2. Komunikácia v cudzích jazykoch⁽¹⁾

Definícia:

Komunikácia v cudzích jazykoch v rozsiahlej miere zahŕňa hlavné rozmery komunikácie v materinskom jazyku: je založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať a tlmočiť koncepty, myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou (počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie) v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí (vo vzdelávaní a odbornej príprave, práci, doma a vo voľnom čase) podľa želaní a potrieb jednotlivca. Komunikácia v cudzích jazykoch si takisto vyžaduje zručnosti ako sprostredkovanie a medzikultúrne porozumenie. Stupeň pokročilosti jednotlivca sa bude líšiť v štyroch rôznych rovinách (počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie) a medzi rôznymi jazykmi a v závislosti od jeho spoločenského a kultúrneho pôvodu, prostredia, potrieb a/alebo záujmov.

Základné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

Kompetencia v cudzích jazykoch si vyžaduje vedomosti o slovnej zásobe a používanej gramatike a uvedomenie si hlavných typov verbálnej interakcie a jazykových registrov. Dôležité sú vedomosti o spoločenských konvenciách a kultúrnom aspekte a variabilite jazykov.

Základné zručnosti pre komunikáciu v cudzích jazykoch pozostávajú zo schopnosti porozumieť hovorenému slovu, iniciovať, udržiavať a ukončiť konverzáciu a čítať a porozumieť textom, ako aj tvoriť texty, ktoré zodpovedajú potrebám jednotlivca. Jednotlivci by mali byť taktiež schopní vhodne používať pomôcky a učiť sa jazyky aj informálnym spôsobom v rámci celoživotného vzdelávania.

Pozitívny postoj zahŕňa uvedomovanie si kultúrnej rozmanitosti a záujem a zvedavosť zameranú na jazyky a medzikultúrne komunikáciu.

⁽¹⁾ Je dôležité si uvedomiť, že veľa Európanov žije v rodinách a spoločenských skupinách, kde sa hovorí dvoma alebo viacerými jazykmi, a že úradný jazyk krajiny, v ktorej žijú, nemusí byť ich materinským jazykom. V rámci týchto skupín sa táto kompetencia môže vzťahovať skôr na úradný, ako na cudzí jazyk. Budú mať preto inú potrebu, motiváciu a sociálne a/alebo ekonomické dôvody na rozvoj tejto kompetencie s cieľom podporiť vlastnú integráciu, než ľudia, ktorí sa učia cudzí jazyk kvôli cestovaniu alebo práci. Opatrenia na riešenie takýchto prípadov a na tomu zodpovedajúce uplatňovanie definície sa ponechávajú na jednotlivé členské štáty v súlade ich osobitnými potrebami a podmienkami.

Utorok 26. septembra 2006**3. Matematická kompetencia a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky****Definícia:**

- A. Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).
- B. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť a ochotu používať základné vedomosti a používanú metodiku na vysvetľovanie prirodzeného sveta s cieľom určiť otázky a vyvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencia v technike sa chápe ako uplatňovanie vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede a technike zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

Základné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

- A. Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede.

Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Jednotlivec by mal byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky.

Positívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.

- B. Pokiaľ ide o vedu a techniku, základné vedomosti zahŕňajú základné princípy prirodzeného sveta, základné vedecké koncepty, princípy a metódy, techniku a technologické produkty a technologické postupy, ako aj chápanie dosahu vedy a techniky na prirodzený svet. Tieto kompetencie by mali následne umožniť jednotlivcom lepšie pochopiť prínos, obmedzenia a riziká vedeckých teórií, aplikácií a technológií v spoločnostiach vo všeobecnosti (v súvislosti s rozhodovaním, hodnotami, morálnymi otázkami, kultúrou atď.).

Zručnosti zahŕňajú schopnosť používať a zaobchádzať s technickými nástrojmi a prístrojmi, ako aj vedeckými údajmi, na dosiahnutie cieľa alebo prijatie rozhodnutia alebo vyvodenie záveru na základe dôkazu. Jednotlivci by mali byť tiež schopní uznať základné charakteristiky vedeckého bádania a mali by vedieť oznámiť závery a tiež dôvody, ktoré k nim viedli.

Kompetencia zahŕňa postoj kritického uvedomovania si a zvedavosti, záujem o etické otázky a rešpektovanie bezpečnosti a trvalej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

4. Digitálna kompetencia**Definícia:**

Digitálna kompetencia zahŕňa sebaisté a kritické používanie technológií informačnej spoločnosti (TIS) na pracovné účely, vo voľnom čase a na komunikáciu. Je založená na základných zručnostiach v IKT: používanie počítača na získavanie, posudzovanie, ukladanie, tvorbu, prezentáciu a výmenu informácií a na komunikáciu a účasť v spolupracujúcich sieťach prostredníctvom internetu.

Utorok 26. septembra 2006

Základné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

Digitálna kompetencia si vyžaduje riadne porozumenie a vedomosti o povahe, úlohe a príležitostiach TIS v každodenných súvislostiach: v osobnom a spoločenskom živote, ako aj v práci. Patria sem hlavné počítačové aplikácie ako textový a tabulkový procesor, databázy, ukladanie a riadenie informácií a porozumenie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s internetom a komunikáciou pomocou elektronických médií (elektronická pošta, sieťové nástroje) v práci, vo voľnom čase, pre zdieľanie informácií, a spoluprácu na sieti, vzdelávanie a výskum. Jednotlivci by mali takisto chápať, ako môžu TIS podporovať kreativitu a inovácie, a mali by si byť vedomí problematiky súvisiacej s platnosťou a spoľahlivosťou dostupných informácií a s právnymi a etickými princípmi interaktívneho používania TIS.

Potrebné zručnosti zahŕňajú schopnosť vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a používať ich kritickým a systematickým spôsobom, posudzovať relevantnosť a rozlišovať medzi skutočnosťou a virtuálnym svetom a zároveň rozpoznávať prepojenia. Jednotlivci by mali byť schopní používať nástroje na tvorbu, prezentáciu a porozumenie zložitým informáciám a sprístupniť si, vyhľadávať a používať služby založené na internete. Jednotlivci by mali byť tiež schopní používať TIS na podporu kritického myslenia, kreativity a inovácie.

Používanie TIS si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám a zodpovednému používaniu interaktívnych médií. Túto kompetenciu tiež podporuje záujem o účasť v komunitách a sieťach na kultúrne, sociálne a/alebo profesionálne účely.

5. Naučiť sa učiť

Definícia:

„Naučiť sa učiť“ je schopnosť pokračovať a zotrvať v učení sa, organizovať vlastné učenie sa, aj pomocou efektívneho manažmentu času a informácií, a to individuálne alebo v skupinách. Táto kompetencia zahŕňa uvedomenie si procesu učenia sa a potrieb jednotlivca, určenie dostupných príležitostí a schopnosť prekonať prekážky na účel úspešného vzdelávania sa. Táto kompetencia znamená získavať, spracovávať a prispôbovať nové vedomosti a zručnosti, ako aj hľadať a využívať poradenstvo. Naučiť sa učiť podnecuje učiacich sa, aby stavalí na predchádzajúcom vzdelaní a životných skúsenostiach, aby mohli používať a uplatňovať vedomosti a zručnosti v rozličných súvislostiach: doma, v práci, pri vzdelávaní sa a odbornej príprave. Motivácia a sebadôvera sú pri tejto kompetencii jednotlivca rozhodujúce.

Základné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

Keď je učenie zamerané na konkrétne pracovné alebo kariérne ciele, jednotlivec by mal mať vedomosti o požadovaných kompetenciách, vedomostiach, zručnostiach a kvalifikáciách. Vo všetkých prípadoch si naučiť sa učiť vyžaduje od jednotlivca, aby poznal a chápal svoje preferované stratégie učenia sa, aby poznal silné a slabé stránky svojich zručností a kvalifikácií, a aby bol schopný vyhľadávať príležitosti na vzdelávanie a odbornú prípravu a poradenstvo a/alebo podporu, ktoré je dostupné.

Zručnosť týkajúca sa naučenia sa učiť si vyžaduje predovšetkým nadobudnutie základných zručností ako je gramotnosť v písaní, čítaní a počítaní a IKT zručností, ktoré sú potrebné pre ďalšie vzdelávanie. Na základe týchto zručností by mal byť jednotlivec schopný získať prístup k novým vedomostiam a zručnostiam, nadobudnúť ich, spracovať a prispôbiť. Toto si vyžaduje účinné riadenie vzdelávacích, kariérnych a pracovných postupov jednotlivca a predovšetkým schopnosť zotrvať v učení, sústrediť sa počas dlhšieho obdobia a kriticky uvažovať o dôvodoch a cieľoch učenia sa. Jednotlivci by mali byť schopní venovať čas samostatnému učeniu sa a mať sebadisciplínu, ale rovnako by mali vedieť v procese vzdelávania spolupracovať, využívať výhody učenia sa v heterogénnych skupinách a vymieňať si poznatky. Jednotlivci by mali byť schopní organizovať svoje vlastné učenie sa, posúdiť svoju vlastnú prácu a v potrebných prípadoch vyhľadávať poradenstvo, informácie a podporu.

Pozitívny postoj zahŕňa motiváciu a sebadôveru na pokračovanie v učení a dosahovanie úspechov v učení počas celého života. Postoj založený na riešení problémov podporuje proces učenia sa a schopnosť jednotlivca vysporiadať sa s prekážkami a so zmenami. Želanie uplatniť predchádzajúce vzdelanie a životné skúsenosti a zvedavosť súvisiaca s príležitosťami na vzdelávanie a uplatňovanie vzdelania v rozličných životných súvislostiach sú základnými prvkami pozitívneho postoja.

Utorok 26. septembra 2006

6. Spoločenské a občianske kompetencie

Definícia:

Tieto kompetencie zahŕňajú individuálne, medziľudské a medzikultúrne kompetencie a pokrývajú všetky formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločnom a pracovnom živote, a to najmä v čoraz rozmanitejších spoločnostiach, a v potrebných prípadoch na riešenie konfliktov. Občianska kompetencia umožní jednotlivcom zúčastňovať sa v plnej miere na občianskom živote založenom na znalosti spoločenských a politických konceptov a štruktúr a prijatí záväzku aktívnej a demokratickej účasti.

Základné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

- A. Spoločenská kompetencia je prepojená s osobným a spoločenským blahom, ktoré si vyžaduje porozumenie spôsobu, akým si jednotlivci môžu zabezpečiť optimálne fyzické a psychické zdravie, vrátane ako zdroj pre jednotlivca, jeho rodinu, jeho najbližšie spoločenské prostredie a vedomosti o tom, ako k tomu môže prispieť zdravý životný štýl. Pre úspešnú účasť v medziľudských a spoločenských vzťahoch je podstatné chápať kódy správania sa a spôsoby, ktoré sú všeobecne prijateľné v rozličných spoločnostiach a prostrediach (napr. v práci). Je rovnako dôležité byť si vedomý základných konceptov vzťahujúcich sa na jednotlivcov, skupiny, pracovné organizácie, rodovú rovnosť a nediskrimináciu, spoločnosť a kultúru. Je nevyhnutné porozumieť viackultúrnym a sociálno-ekonomickým rozmerom európskych spoločností a spôsobu, akým je národná kultúrna identita prepojená s európskou identitou.

Základné zručnosti v rámci tejto kompetencie zahŕňajú schopnosť konštruktívne komunikovať v rozličných prostrediach, byť tolerantný, vyjadrovať odlišné stanoviská a porozumieť im, vyjednávať so schopnosťou vytvárať dôveru a cítiť empatiu. Jednotlivci by mali byť schopní zvládať stres a frustráciu a vyjadriť ich konštruktívnym spôsobom a mali by tiež rozlišovať medzi súkromným a pracovným životom.

Kompetencia je založená na postoji spolupráce, asertivity a integrity. Jednotlivci by mali mať záujem o sociálno-ekonomický rozvoj a medzikultúrnú komunikáciu, a mali by si ceniť rozmanitosť hodnôt a rešpektovať ostatných ľudí a mali by byť pripravení prekonávať predsudky a robiť kompromisy.

- B. Občianska kompetencia je založená na vedomostiach o konceptoch demokracie, spravodlivosti, rovnosti, občianstva a občianskych práv vrátane ich vyjadrenia v Charte základných práv Európskej únie a v medzinárodných deklaráciách a ako sú uplatňované v rôznych inštitúciách na miestnej, regionálnej, národnej, európskej a medzinárodnej úrovni. Patria sem vedomosti o súčasnom dianí, ako aj o hlavných udalostiach a trendoch v národnej, európskej a svetovej histórii. Okrem toho by sa mala rozvíjať informovanosť o cieľoch, hodnotách a politikách sociálnych a politických hnutí. Dôležité sú aj vedomosti o európskej integrácii a o štruktúrach Európskej únie, o hlavných cieľoch a hodnotách, ako aj informovanosť o rozmanitosti a kultúrnych identitách v Európe.

Zručnosti súvisiace s občianskou kompetenciou sa týkajú schopnosti účinne komunikovať s inými ľuďmi vo verejnej sfére a prejavovať solidaritu a záujem pri riešení problémov, ktoré sa týkajú miestnej aj širšej komunity. Toto zahŕňa kritickú a kreatívnu úvahu a konštruktívnu účasť na komunálnych alebo susedských aktivitách, ako aj v rozhodovaní na všetkých úrovniach od miestnej po celoštátnu a európsku úroveň, najmä prostredníctvom účasti vo voľbách.

Rešpektovanie ľudských práv v plnej miere, vrátane rovnosti ako základu demokracie, uvedomovanie si a chápanie rozdielov medzi hodnotovými systémami rozličných náboženstiev alebo etnických skupín sú základom pozitívneho postoja. Toto znamená preukázanie zmyslu spolupatričnosti do určitej lokality, krajiny, Európskej únie a Európy vo všeobecnosti a do sveta a ochotu zúčastňovať sa na demokratickom rozhodovaní na všetkých úrovniach. Patrí sem aj preukázanie zmyslu pre zodpovednosť, ako aj preukázanie porozumenia a rešpektu voči spoločným hodnotám, ktoré sú potrebné na zabezpečenie súdržnosti spoločenstva, ako je napríklad rešpektovanie demokratických zásad. Konštruktívna účasť tiež zahŕňa občianske aktivity, podporu sociálnej rozmanitosti a súdržnosti a trvalo udržateľného rozvoja a pripravenosť rešpektovať hodnoty a súkromie iných ľudí.

Utorok 26. septembra 2006

7. Iniciatívnosť a podnikavosť

Definícia:

Iniciatívnosť a podnikavosť sa vzťahuje na schopnosť jednotlivca zmeniť myšlienky na skutky. Zahŕňa kreativitu, inovácie a prijímanie rizika, ako aj schopnosť plánovať a riadiť projekty so zámerom dosiahnuť ciele. Toto podporuje jednotlivcov nielen v ich každodennom živote doma a v spoločnosti, ale aj na pracovisku, aby si boli vedomí kontextu svojej práce, a aby mohli využiť príležitosti, a je to základom pre špecifickejšie zručnosti a vedomosti, ktoré potrebujú tí, ktorí zakladajú podnik zameraný na spoločenskú alebo obchodnú činnosť alebo naň prispievajú. Tieto by mali zahŕňať zmysel pre etické hodnoty a presadzovanie dobrého riadenia.

Základné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

Potrebné vedomosti zahŕňajú schopnosť určiť dostupné príležitosti pre osobné, profesionálne a/alebo obchodné činnosti, vrátane otázok „širšieho záberu“, ktoré poskytujú kontext, v ktorom ľudia žijú a pracujú, ako napr. rozsiahle chápanie fungovania hospodárstva, a príležitosti a výzvy, ktorým čelí zamestnávateľ alebo organizácia. Jednotlivci by si mali byť takisto vedomí etických pozícií podnikov a toho, ako sa môžu „postaviť za dobrú vec“, napríklad prostredníctvom spravodlivého obchodovania alebo vo forme sociálneho podniku.

Zručnosti sa vzťahujú na proaktívne riadenie projektov (zahŕňajú napríklad schopnosť plánovať, organizovať, riadiť, viesť a poverovať, analyzovať, komunikovať, oznamovať, hodnotiť a zaznamenávať), účinnú reprezentáciu a vyjednávanie a na schopnosť pracovať individuálne a schopnosť pracovať spoločne v tímoch. Dôležitá je schopnosť posudzovať a identifikovať silné a slabé stránky jednotlivca a hodnotiť a prijímať prípadné riziká.

Podnikateľský postoj charakterizuje iniciatíva, proaktivita, nezávislosť a inovácie v osobnom a spoločenskom živote, rovnako ako v práci. Zahŕňa tiež motiváciu a odhodlanie dosahovať ciele, či už osobné alebo stanovené spoločne s ostatnými, v osobnom živote, vrátane práce.

8. Kultúrne povedomie a vyjadrovanie

Definícia:

Uvedomovanie si dôležitosti kreatívneho vyjadrovania myšlienok, skúseností a emócií prostredníctvom rôznych médií vrátane hudby, scénických umení, literatúry a výtvarných umení.

Základné vedomosti, zručnosti a postoje súvisiace s touto kompetenciou:

Vedomosti o kultúre zahŕňajú informovanosť o miestnom, národnom a európskom kultúrnom dedičstve a ich mieste vo svete. Patria sem základné vedomosti o významných kultúrnych dielach vrátane súčasnej ľudovej kultúry. Je nesmierne dôležité chápať kultúrnu a jazykovú rozmanitosť v Európe a v iných oblastiach sveta, potrebu chrániť ju a chápať význam estetických faktorov v každodennom živote.

Zručnosti súvisia s uvedomovaním si a vyjadrovaním: ocenenie a radosť z umeleckých diel a predstavení rovnako ako vyjadrovanie vlastných pocitov a myšlienok prostredníctvom rozličných médií za použitia vrodenej schopnosti jednotlivca. Zručnosti zahŕňajú takisto schopnosť spájať kreatívne a expresívne pohľady jednotlivca s názormi ostatných a určovať a uvedomovať si spoločenské a hospodárske príležitosti v kultúrnych aktivitách. Kultúrne vyjadrovanie je základom rozvíjania kreatívnych zručností, ktoré možno preniesť do rôznych profesionálnych súvislostí.

Dobré pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu môže byť základom otvoreného postoja vo vzťahu k rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania a jeho rešpektovania. Pozitívny postoj zahŕňa tiež kreativitu a snahu o kultiváciu estetických schopností formou umeleckého vyjadrovania vlastných pocitov a myšlienok a prostredníctvom zapájania sa do kultúrneho života.